

Tính quãng đường, vận tốc trong rơi tự do

A. Phương pháp & Ví dụ

Sử dụng các công thức:

$$S = \frac{1}{2} gt^2$$

- Công thức tính quãng đường:

- Công thức vận tốc: $v = g.t$

Bài tập vận dụng

Bài 1: Một vật rơi tự do khi chạm đất thì vật đạt $v = 20 \text{ m/s}$. Hỏi vật được thả rơi từ độ cao nào? Biết $g = 10 \text{ m/s}^2$

Hướng dẫn:

Ta có vận tốc của vật là : $v = v_0 + gt \Rightarrow t = v/g = 2\text{s}$

Quãng đường vật rơi: $h = S = 1/2 gt^2 = 20 \text{ m}$

Bài 2: Từ độ cao 100 m người ta thả một vật thẳng đứng xuống với $v = 10 \text{ m/s}$, $g = 10 \text{ m/s}^2$.

a. Sau bao lâu vật chạm đất.

b. Tính vận tốc của vật lúc vừa chạm đất.

Hướng dẫn:

a. $S = v_0 t + 1/2 gt^2 \Rightarrow 100 = 10t + 5t^2 \Rightarrow t = 6.2\text{s}$ (nhận) hoặc $t = -16.2\text{s}$ (loại)

b. $v = v_0 + gt = 10 + 10.6.2 = 72 \text{ m/s}$

Bài 3: Một vật rơi tự do từ độ cao 15 m xuống đất, $g = 9.8 \text{ m/s}^2$.

a. Tính thời gian để vật rơi đến đất.

b. Tính vận tốc lúc vừa chạm đất.

Hướng dẫn:

a. $S = \frac{1}{2} gt^2 \Rightarrow t = \sqrt{2S/g} = 1.75\text{s}$

b. $v = gt = 17.15\text{m/s}$

Bài 4: Người ta thả một vật rơi tự do, sau 5s vật chạm đất, $g = 9.8 \text{ m/s}^2$. Xác định.

a. Tính độ cao lúc thả vật.

b. Vận tốc khi chạm đất.

c. Độ cao của vật sau khi thả được 2s.

Hướng dẫn:

$$h = S = \frac{1}{2} gt^2 = 122.5\text{m}$$

a. độ cao lúc thả vật:

b. $v = v_0 + gt = 0 + 9.8.5 = 49 \text{ m/s}$

c. Quãng đường vật rơi 2s đầu tiên: $S_1 = 1/2 gt_{2s}^2 = 19.6\text{m}$

Độ cao của vật sau khi thả 2s: $h = S_{3s} \text{ sau} = S - S_{2s} = 102.9\text{m}$

Bài 5: Một người thả vật rơi tự do, vật chạm đất có $v = 36 \text{ m/s}$, $g = 10 \text{ m/s}^2$.

a. Tìm độ cao thả vật.

b. Vận tốc vật khi rơi được 15 m.

c. Độ cao của vật sau khi đi được 2.5s.

Hướng dẫn:

a. $h = S = \frac{1}{2}gt^2 = 64.8\text{m}$ (vì vận tốc sau khi chạm đất : $v = gt \Rightarrow t = 3.6\text{s}$)

b. Thời gian vật rơi 20m đầu tiên:

$$S = \frac{1}{2}gt_{15\text{m}}^2 \Rightarrow t_{15\text{m}} = 1.73\text{s} \Rightarrow v_{15\text{m}} = gt_{15\text{m}} = 17.3\text{ m/s}$$

c. Khi đi được 2s: $S_{2\text{s}} = \frac{1}{2}gt^2 = 20\text{m}$

$$h' = S - S_{2\text{s}} = 44.8\text{ m}$$

B. Bài tập trắc nghiệm

Câu 1: Sự rơi tự do là :

- A. Một dạng chuyển động thẳng đều
- B. Chuyển động không chịu bất cứ lực tác dụng nào
- C. Chuyển động dưới tác dụng của trọng lực
- D. Chuyển động khi bỏ qua mọi lực cản

Lời giải:

Chọn C

Câu 2: Chuyển động của vật nào dưới đây sẽ được coi là rơi tự do nếu được thả rơi?

- A. Một mẫu phấn
- B. Một chiếc lá bàng
- C. Một sợi chỉ
- D. Một quyển sách

Lời giải:

Chọn A

Câu 3: Chọn phát biểu sai về chuyển động rơi tự do:

- A. Là chuyển động thẳng nhanh dần đều
- B. Ở thời điểm ban đầu vận tốc của vật luôn bằng không
- C. Tại mọi điểm ta xét gia tốc rơi của vật là như nhau
- D. Chuyển động theo phương thẳng đứng và chiều từ trên xuống

Lời giải:

Chọn B

Câu 4: Chọn phát biểu sai về chuyển động rơi tự do:

- A. Vật có khối lượng càng lớn rơi càng nhanh
- B. Đại lượng đặc trưng cho sự biến thiên vận tốc là gia tốc trọng trường
- C. Vật có vận tốc cực đại khi chạm đất
- D. Sự rơi tự do là sự rơi chỉ chịu tác dụng của trọng lực

Lời giải:

Chọn A

Câu 5: Một vật rơi tự do từ độ cao 20m xuống đất. Cho $g = 10\text{ m/s}^2$. Tính vận tốc lúc ở mặt đất.

- A. 30 m/s
- B. 20 m/s
- C. 15 m/s

D. 25 m/s

Lời giải:

$$S = \frac{1}{2} gt^2 \text{ suy ra } t = \sqrt{2s/g} = 2s$$

$$v = gt = 20\text{m/s}$$

Câu 6: Một vật rơi tự do khi chạm đất vật đạt $v = 30 \text{ m/s}$. Lấy $g = 9.8 \text{ m/s}^2$. Độ cao mà vật được thả xuống là:

- A. 65.9 m
- B. 45.9 m
- C. 49.9 m
- D. 60.2 m

Lời giải:

$$V = gt \text{ suy ra } t = v/g = 3.06s$$

$$\text{Vậy chiều cao vật được thả rơi là : } h = \frac{1}{2} gt^2 = 45.9\text{m}$$

Câu 7: Thả một hòn đá từ độ cao h xuống đất và hòn đá rơi trong 1s. Nếu thả hòn đá từ độ cao $h' = 4h$ thì thời gian rơi là:

- A. 5s
- B. 1s
- C. 2s
- D. 4s

Lời giải:

Ta có

$$h = \frac{1}{2} gt^2 \text{ và } h' = \frac{1}{2} gt'^2$$

$$\text{Suy ra } h/h' = t^2/t'^2 = 1/4 \text{ suy ra } t/t' = 1/2 \text{ suy ra } t' = 2t = 2s$$

Câu 8: Một vật được thả rơi không vận tốc đầu khi chạm đất có $v = 70 \text{ m/s}$. Lấy $g = 10 \text{ m/s}^2$. Độ cao mà vật được thả xuống là:

- A. 260m
- B. 255m
- C. 250m
- D. 245m

Lời giải:

$$t = \frac{v}{g} = 7s$$
$$V = gt \Rightarrow$$

$$h = \frac{1}{2} gt^2 = 245\text{m}$$

Vậy chiều cao vật được thả rơi là :

Câu 9: Chuyển động của vật nào dưới đây có thể coi như chuyển động rơi tự do?

- A. Một vận động viên nhảy dù đang rơi khi dù đã mở.
- B. Một viên gạch rơi từ độ cao 3 m xuống đất.
- C. Một chiếc thang máy đang chuyển động đi xuống.

D. Một chiếc lá đang rơi.

Lời giải:

Chọn B

Câu 10: Đặc điểm nào sau đây không đúng cho chuyển động rơi tự do

- A. Gia tốc không đổi
- B. Chuyển động đều
- C. Chiều từ trên xuống
- D. Phương thẳng đứng

Lời giải:

Chọn B

Câu 11: Nhận xét nào sau đây là sai?

- A. Gia tốc rơi tự do là 9.8 m/s^2 tại mọi nơi trên trái đất
- B. Gia tốc rơi tự do thay đổi theo vĩ độ
- C. Vectơ gia tốc rơi tự do có chiều thẳng đứng hướng xuống dưới
- D. Tại cùng một nơi trên trái đất và độ cao không quá lớn thì gia tốc rơi tự do không đổi

Lời giải:

Chọn A

Câu 12: Một viên đá được thả từ một khí cầu đang bay lên theo phương thẳng đứng với vận tốc 5 m/s , ở độ cao 300 m . Viên đá chạm đất sau khoảng thời gian?

- A. 8.35 s
- B. 7.8 s
- C. 7.3 s
- D. 1.5 s

Lời giải:

Chọn trục tọa độ Ox theo phương thẳng đứng có chiều dương hướng lên trên và gốc tại vị trí thả viên đá

Ta có : $h = v_0 t + at^2/2$ với $v_0 = 5 \text{ m/s}$ và $a = -g = 9.8 \text{ m/s}^2$

Suy ra $4.9t^2 - 5t - 300 = 0$

Vậy $t = 8.35 \text{ s}$ (chọn) ; $t = -7.33 \text{ s}$ (loại)

Câu 13: Một vật được thả rơi tự do từ một độ cao so với mặt đất thì thời gian rơi là 5 s . Nếu vật này được thả rơi tự do từ cùng một độ cao nhưng ở Mặt Trăng (có gia tốc rơi tự do là 1.7 m/s^2) thì thời gian rơi sẽ là?

- A. 12 s
- B. 8 s
- C. 9 s
- D. 15.5 s

Lời giải:

$$S = \frac{1}{2} g t_1^2 = \frac{1}{2} g_{mt} t_2^2 \Rightarrow t_2 = 12 \text{ s}$$

Ta có :

Câu 14: Từ một độ cao nào đó với $g = 10 \text{ m/s}^2$, một vật được ném thẳng đứng hướng xuống với vận tốc là 5 m/s . Sau 4 giây kể từ lúc ném, vật rơi được một quãng đường?

- A. 50 m
- B. 60 m

- C. 80m
- D. 100m

Lời giải:

$$S = v_0 t + \frac{1}{2} g t^2 = 100\text{m}$$

Câu 15: Từ độ cao $h = 1 \text{ m}$ so với mặt đất, một vật được ném thẳng đứng hướng xuống với vận tốc 4 m/s . Cho $g = 10 \text{ m/s}^2$. Thời gian rơi của vật khi nó chạm đất là?

- A. 0.125s
- B. 0.2s
- C. 0.5s
- D. 0.4s

Lời giải:

Ta có: $h = v_0 t + \frac{1}{2} g t^2$ suy ra $t = 0.2 \text{ s}$